

PEFUNIVERZA V LJUBLJANI
Pedagoška fakulteta

Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti

VABILO na 10. študijsko popoldne CRSN z naslovom **Koliko nadarjenih zmore Slovenija?** **Strateški izzivi in rešitve**

Spoštovani,

v četrtek, **27. novembra 2025, med 13.00 in 18.00** na **Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani** organiziramo srečanje za strokovno javnost, ki jo zanima **aktualna problematika dela z nadarjenimi v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu**.

Letošnje srečanje zaznamuje 15-letnico delovanja CRSN in 15-letnico okrogle mize z naslovom ***Koliko nadarjenih zmore Slovenija?***, ki je bila organizirana v okviru kongresa slovenskih psihologov 30. 9. 2010. Na okrogli mizi je bila obravnavana takratna problematika izobraževanja nadarjenih (povzetek je priloga 1 k temu vabilu), zato nas bo na študijskem popoldnevu zanimalo, kakšno je stanje ter kateri so izzivi izobraževanja nadarjenih desetletje in pol pozneje. Konkretnije, pogovarjali se bomo o dobrih praksah in stranpoteh, sodobni usmerjenosti in učinkovitosti izobraževanja nadarjenih, izzivih ter o mogočih strateških rešitvah, ki delo z nadarjenimi lahko pomembno kakovostno izpopolnijo.

Vljudno vabljeni.

Dogodek je za udeležence brezplačen.

Po dogodku bodo vsi udeleženci povabljeni k oddaji strokovnih prispevkov, ki bodo izšli v publikaciji z naslovom dogodka.

Zaradi organizacijskih razlogov prosimo, da se na srečanje prijavite najpozneje do 25. 11. 2025 prek povezave <https://1ka.arnes.si/CRSNpopoldne2025>.

Podrobnejši program dogodka je priloga 2 tega vabila.

Lep pozdrav

prof. dr. Mojca Juriševič, predstojnica CRSN

Ljubljana, 20. 11. 2025

PRILOGA 1

Poročilo o izvedbi okrogle mize »Koliko nadarjenih zmore Slovenija?«

Okrogla miza je potekala 30. 9. 2010 v Rogaški Slatini med 17. in 19. uro v sklopu 6. slovenskega kongresa z mednarodno udeležbo.

Sodelujoči na okrogli mizi so bili:

prof. dr. Drago Žagar (Filozofska fakulteta UL), prof. dr. Jan Makarovič (Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici), mag. Tanja Bezić (Zavod RS za šolstvo), mag. Gordana Rostohar (Gimnazija Brežice), Mojca Kirbiš (Osnovna šola Limbuš), Mirt Nagy (Zavod RS za zaposlovanje), Dušica Boben (Center za psihodiagnostična sredstva), Marija Mahne (Zavod UMMI) in doc. dr. Mojca Juriševič kot moderatorica okrogle mize.

Izhodišča za diskusijo:

- Slovenija ima v povprečju izjemno visok odstotek identificiranih nadarjenih učencev.
- Med šolami so v številu identificiranih nadarjenih učencev velike razlike.
- Pritisk staršev na šole za identificiranje nadarjenih je zelo velik.
- Šole na različno primerne načine organizirajo posebne oblike dela z nadarjenimi.
- Pedagoški delavci so za delo z nadarjenimi različno dobro usposobljeni.
- Učitelji na različno primerne načine prilagajajo pouk posebnim potrebam nadarjenih učencev.
- Učitelji različno razumejo posebne potrebe nadarjenih učencev v smislu celostnega razvoja osebnosti.
- Partnerstvo med različnimi ustanovami in/ali organizacijami, ki lahko prispeva k dvigu kakovosti edukacije nadarjenih, je šibko in nestabilno.

Diskusijo je s kritično oceno stanja na področju odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci v šolah podal prof. dr. Žagar, predsednik delovne komisije, ki je leta 1999 v okviru Nacionalnega kurikularnega sveta zasnovala Koncept: Delo z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli; v svojem izvajanju se je prof. dr. Žagar po uvodni predstavitvi Koncepta osredinil predvsem na inštrumentarij za identifikacijo nadarjenih, pri čemer je predlagal določene spremembe oziroma izboljšave zdajšnjega Koncepta: 1) dvigniti mejo za identifikacijo na 95. percentil na vseh treh inštrumentih; 2) iz ONLAD-a izločiti lestvice za ocenjevanje sposobnosti, za katere učitelji niso kompetentni, in vključiti lestvice za ocenjevanje učenčevih (umetniških) dosežkov. Prof. dr. Makarovič se je kritično odzval na izvajanje prof. dr. Žagarja, pri čemer je poudaril upoštevanje raziskav, ki govorijo v prid 2 % nadarjenih v celotni populaciji; skozi zgodovinski prerez in njegove 50-letne izkušnje na področju odkrivanja nadarjenih je prof. dr. J. Makarovič utemeljil upoštevanje principa »in – in« namesto »ali – ali« ter osvetlil širši družbeni kontekst identifikacije. Mag. T. Bezić, asist., je povzela delo Ekspertne skupine za delo z nadarjenimi na področju spremljave Koncepta v zadnjem letu in poudarila, da bi glede na rezultat poskusne spremljevalne analize izločitev ONLAD-a iz postopka identifikacije pomenila »izgubo« fantov; poudarila je, da ima 60 % identificiranih osnovnošolcev narejen INDEP. Mojca Kirbiš in mag. Gordana Rostohar, asist., sta predstavili identifikacijski postopek v praksi ter poudarili, da je njegovo izvajanje v zadnjem času, od sprejetja novega zakona o Zoisovih štipendijah, povzročilo spremembo, in sicer v smislu ciljev identifikacije in vse pogostejših pritiskov staršev na šole; obe govornici sta opozorili tudi na vprašljivost ustreznosti inštrumentarija, saj je postopek dolgotrajen in tudi vsebinsko zahteven. Mirt Nagy se je v diskusijo vključil v navezavi Koncepta z obstoječim štipendiranjem nadarjenih in ocenil, da bi Koncept potreboval izboljšave, na osnovi katerih bi bila bolj smiselno določena tudi merila za pridobitev štipendije.

Praksa ob vseh dobrih učinkih izvajanja Koncepta v obdobju zadnjih deset let kaže tudi na nekatere tehnične in strokovne ovire pri njegovem izvajanju, vprašljivo kompetentnost učiteljev za ocenjevanje nadarjenosti ter na dolgotrajnost in administrativno zahtevnost postopka identifikacije na račun dejanskega dela z nadarjenimi učenci. Na to ugotovitev je bil tudi jasen odmev poslušalcev, ki so ji pritrdili, saj je osnovni cilj izvajanja Koncepta kakovostnejše delo z nadarjenimi učenci v šoli. V prihodnje se bo smiselno posvetiti ponovni opredelitvi nadarjenosti (kdo je nadarjen, področja nadarjenosti), optimizaciji postopka identifikacije in predvsem še neizkoriščenim možnostim, ki jih ima šola za delo z nadarjenimi učenci (kako poučevati nadarjene, kaj jih nuditi, kako jih motivirati).

(zapisala dr. M. Juriševič)

PRILOGA 2

Program dogodka

13.00– 14.55	UVODNI POZDRAVI Alina Matanović, Neža Kržišnik in Lovro Kljun (študenti UL PEF; mentorica Branka Potočnik Krajnik, učiteljica veščin) Prof. dr. Karmen Pižorn, dekanja UL PEF Stanje in novosti s področja izobraževanja nadarjenih Prof. dr. Mojca Juriševič, predstojnica CRSN
14.00– 15.45	PREDSTAVITVE – IZKUŠNJE, POGLEDI, IZZIVI, DOBRE PRAKSE Mag. Mojca Mihelič, ravnateljica OŠ Danile Kumar in predsednica ZRPRS Mag. Barbara Stožir Curk, svetovalna delavka – psihologinja na OŠ Solkan in predsednica sekcije psihologov v vzgoji in izobraževanju DPS Ciril Dominko, upokojeni ravnatelj Gimnazije Bežigrad in predstavnik DMFA Andreja Križan Lipnik, svetovalna delavka – psihologinja v Vrtcu Rogaška Slatina Aleksander Kirar, dijak in predsednik Dijaške skupnosti Slovenije Dr. Mitja Krajnc, starš Mag. Vesna Loborec, predavateljica na BIC centru Ljubljana KATAPULT: Podjetniško okolje za akrobate s fizičnim izdelkom
15.50– 16.15	Odmor z osvežitvijo
16.15– 17.30	OKROGLA MIZA: KOLIKO NADARJENIH ZMORE SLOVENIJA – 15 LET POZNEJE <i>Sogovorniki:</i> Mojca Kirbiš, ravnateljica OŠ Rada Robiča Limbuš in podpredsednica ZRPRS Andreja Križan Lipnik, svetovalna delavka – psihologinja v Vrtcu Rogaška Slatina Herman Pušnik, ravnatelj Prve gimnazije Maribor Prof. dr. Ksenija Vidmar, prorektorica Univerze v Ljubljani Jožef Školč, glavni tajnik ZOTKS in državni svetnik Kristina Bratina, svetovalka na ZRSŠ <i>Vodja okrogle mize:</i> Prof. dr. Mojca Juriševič, CRSN, UL PEF
17.30– 18.00	Sklepi srečanja